

jaarverslag 2018

het
compagnie
fonds

inhoud

4	voorwoord
7	bestuursverslag
11	jaarrekening
17	toelichting behorende tot de jaarrekening 2018
21	toelichting op de balans per 31 december 2018
25	toelichting op de staat van baten en lasten over 2018
29	controleverklaring van de onafhankelijke accountant
33	het compagnie fonds: Dames en Heeren XVII en participanten 2018
39	bijeenkomsten
45	nieuws vanuit het museum

voorwoord

Met veel plezier presenteren wij u het Jaarverslag 2018 van Het Compagnie Fonds in de nieuwe visuele identiteit van Het Scheepvaartmuseum.

Deze visuele identiteit geeft verbeelding aan het nieuwe motto van het museum **‘water verbindt werelden’**. Dit motto komt voort uit de aangescherpte missie, waarbij het museum laat zien hoe sterk de maritieme wereld en de samenleving verbonden zijn en specifiek welke impact dit heeft op het leven van zoveel individuen. In de nieuwe strategie positioneert het museum zich nog meer als kennisinstituut, dat midden in de samenleving staat, met de nadruk op de collectie, onderzoek en het gebouw.

De nieuwe huisstijl is daarvan een weerspiegeling. De lijnen die terug te vinden zijn in de overkapping van de monumentale binnenlaats staan dan ook centraal. Deze lijnen zijn geïnspireerd op de kompaslijnen van oude zeekaarten. Het nieuwe logo van Het Compagnie Fonds vormt de roos, oftewel het ‘hart’ van het kompas.

Het Compagnie Fonds is namelijk onmisbaar voor het museum. Al tien jaar worden unieke projecten en bijzondere collectieaankopen mogelijk gemaakt, zoals het vorig jaar aangekochte werk van Ferdinand Bol en het Famille Noire beeld. Twee topstukken die onze collectie nu verrijken. Een ander belangrijk aspect van Het Compagnie Fonds is de grote onderlinge betrokkenheid van de participanten in zowel Nederland, Londen als New York; iets waar we als museum enorm trots op zijn.

Naast de vele activiteiten, lezingen en bedrijfsbezoeken werd, vanwege het tienjarig jubileum van Het Compagnie Fonds, de Heeren VII Cup gehouden op een wel heel bijzondere locatie: Bermuda. Het werden onvergetelijke dagen waarbij de onderlinge band tussen alle deelnemers extra is versterkt.

Het Scheepvaartmuseum realiseerde in 2018 ook twee belangrijke tentoonstellingen die hebben bijgedragen aan de diversiteit van ons publiek; de tentoonstelling *ms Oranje I koers gewijzigd* en de tentoonstelling *Sea of Tranquillity* van de Belgische kunstenaar Hans Op de Beeck.

Documentairemaker Coen Verbraak heeft met zijn film over de gerepatrieerden van de ms Oranje, bijgedragen aan de verbeelding van onze nieuwe missie. Veel mensen die ooit uit voormalig Nederlands- Indië en Indonesië gerepatrieerd zijn, bezochten de tentoonstelling, bestudeerden de passagierslijsten in de bibliotheek en deelden hun persoonlijke verhaal op ons digitale platform *‘de verhalenvanger’*. Ook de tentoonstelling van Hans Op de Beeck, die met zijn installatie *Sea of Tranquillity* een kritische invalshoek op de cruiseschepenindustrie laat zien en een visie geeft op de toekomst van de cruiseliners en de wereld daaromheen, werd goed bezocht.

Kortom, 2018 was een succesvol jaar voor Het Scheepvaartmuseum met ruim 354.000 bezoekers en een stijging van het aantal schoolkinderen met ruim 10%.

Het Scheepvaartmuseum is u, participant van Het Compagnie Fonds, bijzonder erkentelijk voor uw steun en vertrouwen. Wij kijken dan ook uit naar een prachtige toekomst.

Michael Huijser
Algemeen Directeur
Het Scheepvaartmuseum

aankoop Chinees Famille Noire
beeld van een Afrikaans figuur,
circa 1720

7

bestuurs- verslag

Het Compagnie Fonds omvat een bijzondere groep particuliere schenkers van Het Scheepvaartmuseum met een warm hart voor onze maritieme geschiedenis, de wereldvermaarde collectie, het water en de watersport. Het fonds is destijds in 2008 opgericht om de verbouwing en herinrichting van Het Scheepvaartmuseum mede mogelijk te maken. Nadat de renovatie van het museum was afgerond, heeft het fonds zichzelf een nieuw doel geformuleerd: *het inzamelen van gelden om bijzondere museale tentoonstellingen, unieke, toonaangevende projecten en beeldbepalende aankopen mogelijk te maken.*

Gebaseerd op de organisatievorm van de Vereenigde Oostindische Compagnie omschrijft Het Compagnie Fonds zich als een gezelschap waarin ondernemerschap, durf en visie centraal staat. Het fonds bestaat uit verschillende Kamers, onder voorzitterschap van de betreffende Dames en Heeren XVII. Iedere Kamer onderscheidt zich middels hun eigen identiteit. Ook internationaal is het fonds zeer relevant middels de Kamers in Londen en New York.

activiteiten en werving

In 2018 zijn er verschillende bijeenkomsten geweest voor Het Compagnie Fonds. Er

zijn onder andere twee Pakhuys lezingen georganiseerd, de Heeren XVII Cup zeilwedstrijd, het Jaardiner, een ontvangst bij de finish van de Volvo Ocean Race in Scheveningen en een paar kleinschaligere kamerbijeenkomsten. De kosten voor het organiseren van deze evenementen worden, afhankelijk van de aard van het evenement, gedragen door Stichting Het Scheepvaartmuseum ofwel door de participanten zelf.

Middels het organiseren van deze verschillende activiteiten en het uitnodigen van potentiële nieuwe participanten, heeft het fonds in 2018 tien nieuwe en hernieuwde, voormalige participanten mogen verwelkomen. De duur van een participatieperiode omvat vijf jaar en kan na iedere periode opnieuw verlengd worden met nogmaals vijf jaar. Het grootste risico waar het fonds mee kampt is een mogelijke afname van participanten, waarmee het fonds haar doelen niet meer zou kunnen realiseren. Dit risico wordt ondervangen door een zeer actief wervingsbeleid van het bestuur, directie en afdeling Development van Het Scheepvaartmuseum en alle huidige participanten. Er wordt voor de komende jaren een sterke groei van participanten verwacht, waardoor de gestelde doelen daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden.

Financiën en bijdrages

Er is in 2018 een bedrag van € 177.910 aan het fonds toegevoegd. Een bedrag van € 145.000 is bijgedragen aan de aankoop van twee nieuwe collectiestukken: het eerste is een Chinees Famille Noire beeld van een Afrikaans figuur met unieke, kunsthistorische waarde uit circa 1720. De tweede aankoop is een prachtig schilderij van Ferdinand Bol met een portret van luitenant-admiraal Cornelis Tromp en een onbekende man, circa 1667. Beide aankopen zijn te zien in de nieuwe tentoonstelling *Republiek aan Zee*.

Het resultaat over 2018 bedroeg een negatief resultaat van - € 10.670. In 2017 bedroeg het resultaat positief € 85.857. De daling van het resultaat wordt voornamelijk verklaard door een lagere bijdrage van de participanten. Verder is er ten opzichte van het voorgaande jaar € 45.000 meer gedoneerd aan nieuwe aankopen van Het Scheepvaartmuseum. Gedurende 2018 zijn de lasten voor 80% ten goede gekomen aan de doelstelling (tegenover 74% in 2017). Overige uitgaven zijn gedaan voor wervingskosten (15% in 2018) en beheer en administratie (5%). Het Compagnie Fonds is geen financieringsverplichting aangegaan. De solvabiliteit en liquiditeit bedroegen per 31 december 2018 respectievelijk 98,5% en 66,96. Het fonds heeft op 31 december 2018 een eigen vermogen van € 1.196.237.

Bestuur

Het bestuur van Het Compagnie Fonds is actief betrokken. Jaarlijks wordt er verantwoording afgelegd in jaarrekening en bestuursverslag. Stichting Het Compagnie Fonds onderschrijft de 9 principes van de

Code Cultural Governance en is in bezit van de ANBI status. Het bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar. In 2018 is er hard gewerkt aan een verdere uitwerking van de strategie van Het Compagnie Fonds in een nieuw beleidsplan. Daarmee samenhangend is er een nieuw huishoudelijke reglement opgesteld waarin het bestuur zijn taken, verantwoordelijkheden en werkwijze vaststelt, uitgaande van de Code Cultural Governance. Het bestuur heeft met name extra aandacht besteedt aan die principes die de verantwoordelijkheid van bestuur vastlegt voor de organisatie, samenstelling van het bestuur, diversiteit en onafhankelijkheid en de procedures en externe controle voor beleid en risicobeheer.

In 2018 is er een nieuw bestuurslid getreden, de heer Lukas Kolff. Verder zijn er geen wijzigingen geweest. De leden van het bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar. Een bestuurslid is slechts éénmalig herbenoembaar.

	Benoeming
Voorzitter: Manfred Schepers	2016
Vicevoorzitter: Frederik Laumans	2015
Penningmeester: Robbert Sijbrandij	2015
Leden: Rien Meppelink Roos Damen Lukas Kolff	2016 2016 2018

Manfred Schepers, voorzitter Het Compagnie Fonds

De bestuursleden van Het Compagnie Fonds ontvangen geen beloning of vergoeding. Het fonds heeft geen personeelsleden in dienst. U kunt in contact komen met het bestuur via de relatiemanager van Het Compagnie Fonds. Dit kan via telefoonnummer +31 (0)20 523 2256 of via emailadres hetcompagniefonds@hetscheepvaartmuseum.nl.

Risicobeheersing

De administratie van Het Compagnie Fonds is ondergebracht bij Het Scheepvaartmuseum. Het interne risicomanagement en controlesystemen van Het Scheepvaartmuseum zijn van toepassing, voor wat betreft de in- en uitgaande betalingen van de stichting. Deze beheersing wordt voldoende geacht gezien de omvang van de stichting en de frequentie van betalingen en ontvangsten.

Toekomst

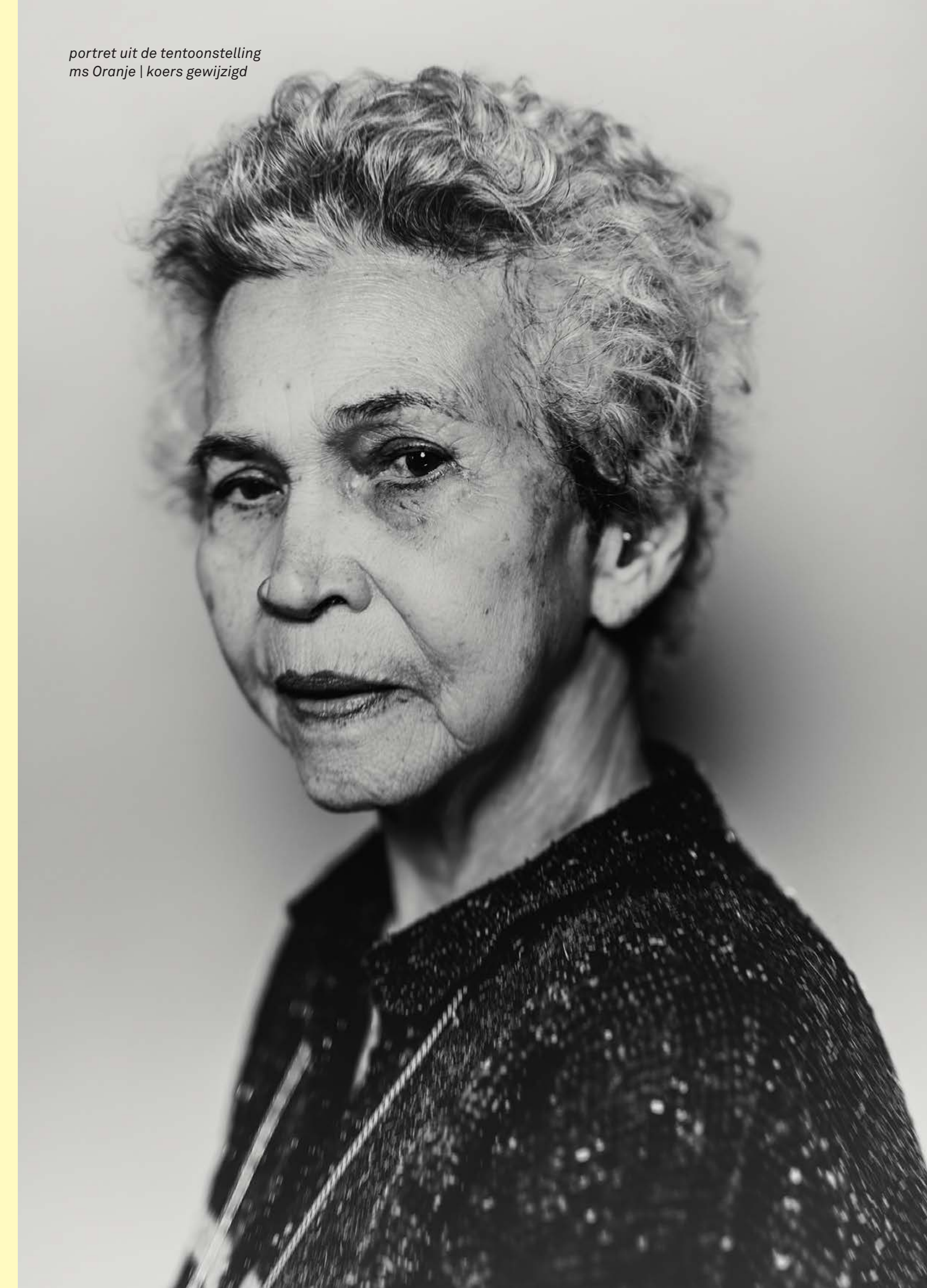
Het Compagnie Fonds streeft er uiteraard naar om ook voor de toekomst unieke, maar realistische geefdoelen te helpen realiseren voor Het Scheepvaartmuseum. In 2019 zal deze steun bestaan uit een bijdrage voor de realisatie van de nieuwe Hoofdgalerij met de tentoonstelling

Republiek aan Zee, alsmede de aanleg van een nieuw terrasponon aan de westkant van het museum. Voor de jaren daarna staan er uitdagende (tentoonstellings-) projecten klaar waar Het Compagnie Fonds een significante rol zal spelen. Hiernaast zal het fonds zich ten allen tijden beschikbaar stellen voor mogelijke urgente aankopen en projecten. Om de doelen van het museum te kunnen ondersteunen is het van belang dat Het Compagnie Fonds sterk blijft groeien. De komende jaren zal er daarom veel aandacht worden besteedt aan de werving van nieuwe participanten.

Tot slot

Graag dankt het bestuur de participanten van Het Compagnie Fonds voor hun vertrouwen, onontbeerlijke steun en actieve betrokkenheid bij het fonds. Hiermee kunnen wij Het Scheepvaartmuseum financieel blijven ondersteunen bij de uitbreiding van hun wereldvermaarde collectie, de ontwikkeling van bijzondere museale tentoonstellingen en toonaangevende projecten.

*Bestuur Het Compagnie Fonds
(Juni 2019)*

jaarrekening

balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)

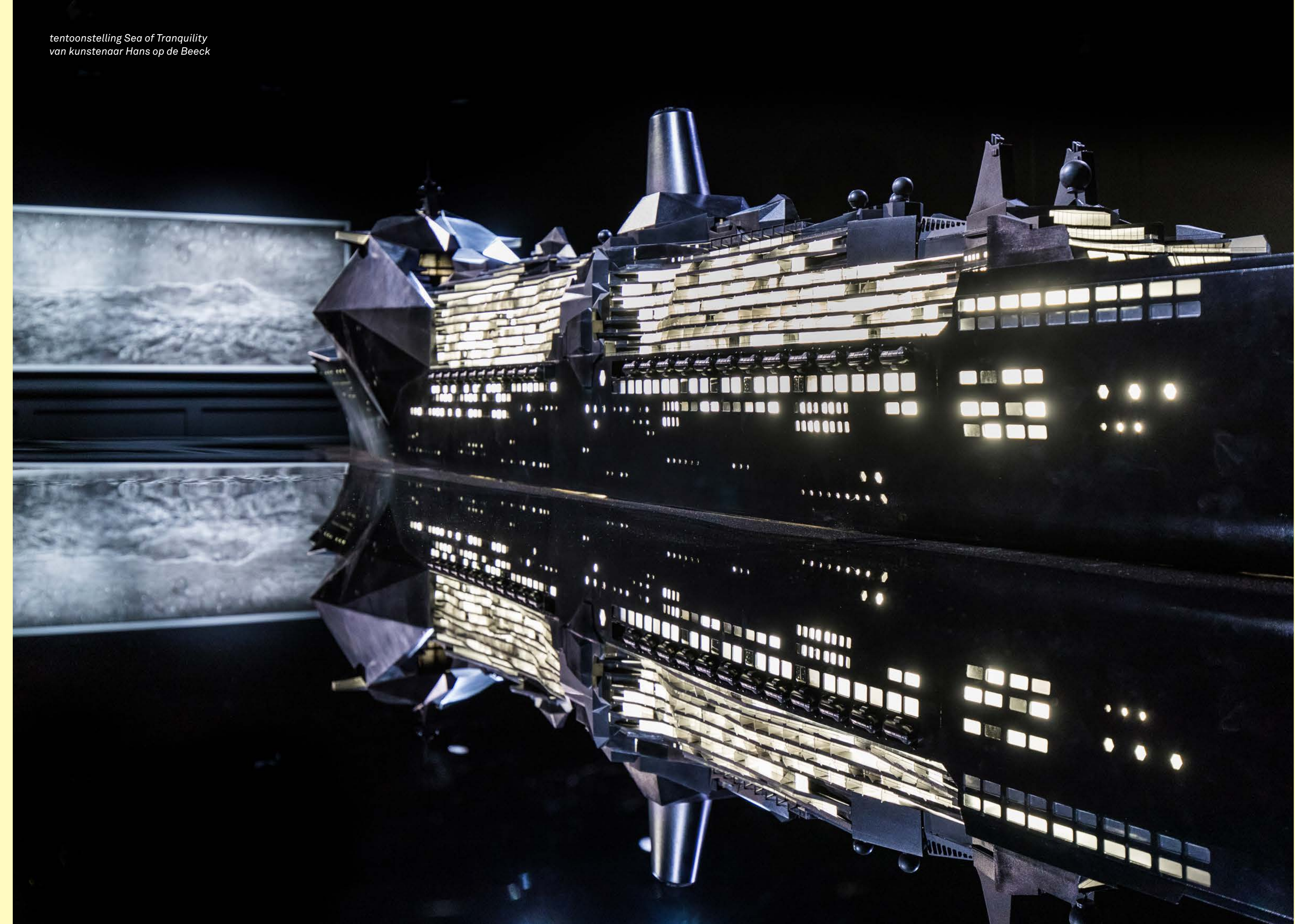
	euro	euro	euro	euro
	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2017
activa				
vlottende activa				
vorderingen	39.428		40.483	
liquide middelen	1.177.762		1.189.597	
		1.217.190		1.230.080
		1.217.190		1.230.080
passiva				
reserve en fondsen				
algemene reserve	25.000		25.000	
bestemmingsreserve HSM	1.171.237		1.181.907	
		1.196.237		1.206.907
kortlopende schulden		20.953		23.173
		1.217.190		1.230.080

Staat van baten en lasten over 2018

	werkelijk 2018	begroot 2018	werkelijk 2017	begroot 2019
	euro	euro	euro	euro
baten				
baten van particulieren				
bijdragen Heeren en Dames XVII	152.373	140.000	213.243	165.000
overige bijdragen en giften activiteiten	25.537	10.000	20.246	10.000
som van geworven baten	177.910	150.000	233.489	175.000
lasten				
besteed aan doelstellingen				
toekenning VNHSM	5.659	4.500	8.816	6.000
toekenning HSM	145.000	245.000	100.000	350.000
kosten activiteiten	25.537	10.000	18.394	10.000
	176.196	259.500	127.210	366.000
wervingskosten				
provisies	-	500	582	500
kosten fondsenwerving	3.375	4.000	3.111	4.400
mutatie voorziening dubieuze debiteuren	600-	-	8.100	-
	2.775	4.500	11.793	4.900
kosten beheer en administratie				
accountantskosten	9.075	9.000	8.434	7.500
	9.075	9.000	8.434	7.500
saldo voor financiële baten en lasten	10.136-	123.000-	86.052	203.400-

	werkelijk 2018	begroot 2018	werkelijk 2017	begroot 2019
	euro	euro	euro	euro
saldo financiële baten en lasten				
bankkosten	547	600	574	600
rentebaten	13	-	379	-
	534	600	195	600
bestemming saldo van baten en lasten				
	10.670-	123.600-	85.857	204.000-
toevoeging/onttrekking aan				
bestemmingsreserve HSM	10.670-	123.600-	85.857	204.000-
totale lasten	188.580	273.600	147.632	379.000

tentoonstelling *Sea of Tranquility*
van kunstenaar Hans op de Beeck

toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

algemeen

Het Compagnie Fonds, opgericht op 8 februari 2008, gevestigd te Amsterdam, Kattenburgerplein 1. Ingeschreven bij de kamer van Koophandel onder nummer: 342.954.47. Dit verslagjaar heeft betrekking op de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.

doel van de Stichting

De Stichting heeft ten doel het inzamelen van fondsen ten behoeve van de herinrichting, in de meest ruime zin van het woord, van het Scheepvaartmuseum Amsterdam opdat het museum een "museum of excellence" wordt en kan blijven. Onder herinrichting wordt mede verstaan de restauratie van objecten en de uitbreiding van de collectie, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJk-C2 Kleine Fondsenwervende Organisaties, in tegenstelling tot voorgaande jaren waarin Titel 9 BW2 werd toegepast. Aangezien de totale baten van Het Compagnie Fonds minder dan € 500.000 bedragen per jaar, mag de organisatie volstaan met de publicatie van een versimpelde jaarrekening. Deze stelselwijziging heeft geen impact op resultaat of vermogen, enkel op de presentatie hiervan. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming.

De in deze jaarrekening opgenomen begroting is gepresenteerd voor jaarrekeningdoeleinden, en wordt niet gebruikt als stuurinformatie.

gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten, handelsschulden en overige te betalen posten in de jaarrekening. De stichting heeft geen afgeleide financiële instrumenten.

vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vordering onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Voor-

zieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

reserve en Fondsen

algemene reserve

De algemene reserve is gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn. Daarmee kunnen de lopende verplichtingen worden voldaan. Het bestuur heeft besloten dat het aanhouden van een reserve van 25.000 euro voldoende is om zeker te stellen dat de Stichting in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

bestemmingsreserve HSM (Het Scheepvaartmuseum)

De bijdragen 'Heeren en Dames XVII' en bijdragen van derden zonder een specifiek oormerk worden aangewend ten behoeve van Het Scheepvaartmuseum. Het bestuur heeft 3 doelen geformuleerd:

- Aankoop en onderhoud collectie
- Ondersteuning realisatie tentoonstellingen
- Ontwikkeling Marine terrein

kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

baten bedrijven en Stichtingen en Heeren en Dames XVII

De bijdragen worden als baten verantwoord in het jaar waarop deze betrekking heeft.

overige bijdragen en giften

Overige bijdragen en giften worden verantwoord in het jaar waarin zij volgens overeenkomst vorderbaar zijn.

aankoop schilderij van Ferdinand Bol met portret van luitenant-admiraal Cornelis Tromp en een onbekende man, circa 1667

toelichting op de balans per 31 december 2018

	2018	2017
	euro	euro
vorderingen		
Heeren en Dames XVII	25.311	38.438
KBF	11.054	11.054
rente banken	13	91
voorziening dubieuze debiteuren	-	9.100-
overige vorderingen	3.050	-
totaal vorderingen	39.428	40.483

In de vorderingen zijn geen bedragen opgenomen met resterende looptijd van langer dan 1 jaar. KBF is in januari 2019 ontvangen.

liquide middelen		
ING Bank rekening courant	119.137	80.729
ING Bank spaarrekening	181.990	231.899
ABN AMRO Bank rekening courant	10.635	10.969
ABN AMRO Bank spaarrekening	866.000	866.000
totaal liquide middelen	1.177.762	1.189.597

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

reserve en fondsen

	31 december 2018	resultaat- bestemming	31 december 2017
eigen vermogen	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>
algemene reserve	25.000	-	25.000
bestemmingsreserve HSM	1.171.237	10.670-	1.181.907
totaal eigen vermogen	1.196.237	10.670-	1.206.907

	2018	2017
algemene reserve	<i>euro</i>	<i>euro</i>
saldo 1 januari	25.000	25.000
resultaatbestemming	-	-
saldo 31 december	25.000	25.000

Door het bestuur is besloten dat het aanhouden van een algemene reserve van 25.000 euro voldoende is voor de dekking van risico's op korte termijn.

	2018	2017
bestemmingsreserve HSM	<i>euro</i>	<i>euro</i>
saldo 1 januari	1.181.907	1.096.050
resultaatbestemming	10.670-	85.857
saldo 31 december	1.171.237	1.181.907

resultaatbestemming

Het bestuur van de Stichting heeft besloten om het resultaat over het boekjaar als volgt te verdelen:

	2018
	<i>euro</i>
afname van bestemmingsreserve HSM	10.670-
totaal resultaat	10.670-

Het vorenstaande is reeds verwerkt in de jaarrekening 2018 van de Stichting.

	2018	2017
kortlopende schulden	<i>euro</i>	<i>euro</i>
crediteuren	800	-
vooruitontvangen bijdragen Heeren en Dames XVII	-	5.250
saldo activiteiten HCF-leden	5.176	-
Vereeniging Ned. Hist. Scheepvaart Museum Amsterdam (VNHSM)	5.840	9.847
accountantskosten	9.075	8.000
overige schulden	2.878	76
totaal kortlopende schulden	20.953	23.173

De kortlopende schulden zijn schulden met een looptijd van minder dan een jaar.

niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

toezeggingen bijdragen op balansdatum

Op basis van notariële akten en participatie overeenkomsten ontvangt Het Compagnie Fonds in de komende jaren de volgende bijdragen:

	<i>euro</i>
Heeren en Dames XVII	412.00
totaal	412.000

te ontvangen in:	
2019	143.000
2019-2023	269.000
	412.000

toezeggingen Het Scheepvaartmuseum

bijdrage Hoofdgalerij 2018	100.000
bijdrage Hoofdgalerij 2019	200.000
bijdrage realisatie Ponton	150.000
	450.000

In 2018 is begroot dat er een bijdrage gegeven zou worden aan de realisatie van de Hoofdgalerij, effectief wordt de bijdrage in 2019 gegeven.

Algemeen Nut Beogende Instelling cultuur (ANBI)

Op 2 april 2009 verkreeg Het Compagniefonds de status van Algemeen Nut Beogende Instelling, per datum van de oprichting van het Fonds 8 februari 2008. Het Compagnie Fonds is aangemerkt als culturele ANBI.

toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

baten van particulieren

	2018	2017
	euro	euro
Heeren en Dames XVII		
participatieovereenkomst 1° fase		
Financiële Kamer	-	3.000
Bouw & Cultuur Kamer	-	-
Ondernemers Kamer	3.000	9.000
Geuzen Kamer	6.000	6.000
Lemsteraken Kamer	3.000	6.000
Maritieme Kamer	6.000	12.000
Jachten Kamer	3.000	3.000
's Gravenhage Kamer	-	3.000
New York Kamer	3.000	6.000
Londen Kamer	3.000	32.663
Navigator Kamer	8.000	16.000
De Ruyter Kamer	21.000	-
totaal participatieovereenkomst 1° fase	56.000	96.663

	2018	2017
	euro	euro
participatieovereenkomst 2° fase		
Vastgoed Kamer	2.000	2.000
Juristen Kamer	11.000	11.000
Bouw & Cultuur Kamer	11.000	12.000
Ondernemers Kamer	2.000	2.000
Geuzen Kamer	-	-
Lemsteraken Kamer	7.000	6.000
Maritieme Kamer	13.000	14.000
Vereeniging Kamer	2.000	2.000
Jachten Kamer	6.000	4.000
's Gravenhage Kamer	2.000	2.000
New York Kamer	10.373	15.974
Londen Kamer	4.000	23.606
Navigator Kamer	2.000	-
De Ruyter Kamer	24.000	22.000
totaal participatieovereenkomst 2° fase	96.373	116.580
totaal Heeren en Dames XVII	152.373	213.243

	2018	2017
	euro	euro
rentebaten		
ABN AMRO	-	288
ING	13	91
totaal rente baten	13	379

personeel
Gedurende 2018 heeft de Stichting evenals in 2017 geen personeelsleden in dienst.

beloning bestuurders
Het bestuur van Het Compagnie Fonds ontvangt geen beloning of vergoedingen.

gebeurtenissen na balansdatum
Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming
In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van de bestemming van het resultaat.

Heeren XVII Cup 2018 in Bermuda (juni 2018)

controle- verklaring

van de onafhankelijke accountant

*Aan: het bestuur van Stichting
Het Compagnie Fonds te Amsterdam.*

A. verklaring over de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening 2018

ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Het Compagnie Fonds te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Het Compagnie Fonds per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C2 Kleine fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

de basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Het Compagnie Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid

*lezing conservator Jeroen van der Vliet
bij het Jaardiner (november 2018)*

van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controle-verklaring daarbij, omvat het financieel verslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn C2 Kleine fondsenwervende organisaties.

C. beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de

jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C2 Kleine fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde

toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 2 juli 2019

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
G. Visser RA

het compagnie fonds:

Dames en Heeren XVII en participanten 2018

• De heer prof. dr. J.R. Bausch
<i>Jachten Kamer</i>	• De heer dr. W. Bijleveld
<i>Jachten Kamer</i>
• De heer mr. Ph.J. van Beeck Calkoen
<i>De Ruyter Kamer</i>	• De heer W.J. Bodewes
<i>Vastgoed Kamer</i>
• De heer drs. S.C. van den Berg
<i>Hong Kong Kamer</i>	• De heer ing. D. Boers
<i>Vastgoed Kamer</i>
• De heer Mr. J.W. Berk
<i>New York Kamer</i>	• De heer mr. C.P. Boodt
<i>Juristen Kamer</i>
• De heer drs.F.W.H. van Beuningen
<i>De Ruyter Kamer</i>	• De heer R. van der Borch
<i>De Ruyter Kamer</i>
• De heer F.G. van Beuningen
<i>Navigator Kamer</i>	• De heer mr. A.J.Th. Conijn
<i>Maritieme Kamer</i>
• De heer P.W.C. van der Bijl
<i>Vastgoed Kamer</i>	• De heer K.J.W. Cordia
<i>New York Kamer</i>

• Mevrouw R. Damen
<i>Londen Kamer</i>	• De heer G.H.W. Geesink
<i>Navigator Kamer</i>
• De heer K. Damen
<i>Maritieme Kamer</i>	• De heer mr. C.J.M. Gessel
<i>Jachten Kamer</i>
• Mevrouw S.M. Dekker
<i>Bouw en Cultuur Kamer</i>	• De heer Mr. G.H. Gispen
<i>Juristen Kamer</i>
• De heer T.C. Dijkman
<i>Lemsteraken Kamer</i>	• De heer Prof. dr. F. Goldschmeding
<i>Navigator Kamer</i>
• De heer G. Dijkstra
<i>Maritieme Kamer</i>	• De heer R. Govers
<i>Londen Kamer</i>
• De heer J.D. Doets
<i>Lemsteraken Kamer</i>	• De heer drs. M.A. de Haan
<i>Navigator Kamer</i>
• De heer drs. T.A. van Dorp
<i>Lemsteraken Kamer</i>	• De heer drs. ing. A.G. Harteveld
<i>De Ruyter Kamer</i>
• De heer drs. C.J. van den Driest
<i>Den Haag Kamer</i>	• De heer dr. F.J. ter ter Heide
<i>Jachten Kamer</i>
• De heer J. Dura
<i>Vastgoed Kamer</i>	• De heer A.A. den Heijer
<i>Geuzen Kamer</i>
• De heer R.J.A. Engelaar
<i>De Ruyter Kamer</i>	• De heer H.J. Heijst
<i>Navigator Kamer</i>

• De heer M. van Hengel
<i>New York Kamer</i>	• De heer J.A. Kuiper
<i>Maritieme Kamer</i>
• De heer ir. J. van den Heuvel
<i>De Ruyter Kamer</i>	• De heer P.A. Lambrechtsen
<i>Geuzen Kamer</i>
• De heer ing. W. van den Heuvel
<i>Maritieme Kamer</i>	• De heer F.J. Laumans
<i>De Ruyter Kamer</i>
• De heer H. Hintzen
<i>Londen Kamer</i>	• De heer Chr. Laurey
<i>Londen Kamer</i>
• De heer dr. ir. P.J. Hoek
<i>Geuzen Kamer</i>	• De heer B.J. van Liemt
<i>Geuzen Kamer</i>
• De heer S. van Holthe
<i>Londen Kamer</i>	• De heer drs. J.R.V. Lindeman
<i>Jachten Kamer</i>
• De heer P.B. Houting
<i>Maritieme Kamer</i>	• De heer mr. V. Lo
<i>Hong Kong Kamer</i>
• De heer mr. J.B.A.A. Huisman
<i>De Ruyter Kamer</i>	• De heer D. Mahyari
<i>De Ruyter Kamer</i>
• De heer H.D. de Jong
<i>Navigator Kamer</i>	• De heer R. van der Meer
<i>Den Haag Kamer</i>
• De heer M. de Jong
<i>New York Kamer</i>	• De heer mr. R.H. Meppelink
<i>Juristen Kamer</i>
• De heer T.A.M. Jongen
<i>De Ruyter Kamer</i>	• De heer P.A.M. Mönking
<i>Navigator Kamer</i>
• De heer I. Kalisvaart
<i>De Ruyter Kamer</i>	• De heer Dr. F. Moore
<i>New York Kamer</i>
• De heer drs. P. Keijzer
<i>Navigator Kamer</i>	• Mevrouw mr. F. Peek-Pel
• De heer P.F. Kenninck
<i>Maritieme Kamer</i>	• Mevrouw mr. A.M.J.M. Ploumen
<i>Juristen Kamer</i>
• De heer W.P.C. Kodde
<i>New York Kamer</i>	• De heer E. Pluimers
<i>Lemsteraken Kamer</i>
• De heer drs. P.F.M. Koeleman
<i>Jachten Kamer</i>	• De heer ir. B.P. Rauwerda
<i>Navigator Kamer</i>
• De heer L. Kolff
<i>Londen Kamer</i>	• De heer V. van Reesema
<i>New York Kamer</i>
• De heer J. Krediet
<i>New York Kamer</i>	• De heer H.P. Remmers
<i>Den Haag Kamer</i>

- De heer B. de Reuver
Londen Kamer
- De heer G. de Reuver
Londen Kamer
- De heer A.J. Roepers
New York Kamer
- De heer R.E. Rogaar
De Ruyter Kamer
- De heer mr. P. Roorda
Juristen Kamer
- De heer Dr. H.O.C.R. Ruding
De Ruyter Kamer
- De heer mr. J.B. Schepers
Londen Kamer
- De heer M.J. Schepers
Londen Kamer
- De heer M.O. Schepers
Geuzen Kamer
- Mevrouw T. Siertsema
Bouw en Cultuur Kamer
- De heer R. Sijbrandij
Londen Kamer
- De heer mr. W.W. Slee
Londen Kamer
- De heer mr. P.H. Sleurink
Juristen Kamer
- De heer R.P.M. van Slobbe
Maritieme Kamer
- De heer J.K. Smeets
New York Kamer
- De heer R. Smeets
New York Kamer
- De heer J.D. Smit
Maritieme Kamer
- Mevrouw drs. B.J. Smits-Keijzer
Bouw en Cultuur Kamer
- De heer drs. H. Spliethoff
Maritieme Kamer
- De heer drs. G.J.R. Staal
De Ruyter Kamer
- De heer D.C. van Starrenburg
New York Kamer
- De heer T. aan de Stegge
De Ruyter Kamer
- De heer W.F.C. Stevens
Juristen Kamer
- De heer D. Stolp
Jachten Kamer
- Mevrouw J.C.B. Straatman
Bouw en Cultuur Kamer
- De heer Ir. K.W. Talsma
De Ruyter Kamer
- De heer P. Taselaar
New York Kamer
- De heer Jhr. Mr. J.P.E. Teding van
Berkhout - De Ruyter Kamer
- De heer J.H. Tiedema
Vastgoed Kamer
- Mevrouw ir. M. Tiemstra
De Ruyter Kamer
- De heer J. Timmerman
Maritieme Kamer
- De heer M.C.J. Twaalfhoven
Hong Kong Kamer
- De heer J.H.A. Vaags
Vastgoed Kamer
- Mevrouw M.L.W. Vehmeijer-Verloop
Bouw en Cultuur Kamer
- De heer H. Verkoren
De Ruyter Kamer
- De heer J.B. Verkuyl
Londen Kamer

- De heer drs. W.G. Vermeulen
Lemsteraken Kamer
- De heer S.F. Vis
Navigator Kamer
- De heer ir. D. van Vliet
De Ruyter Kamer
- De heer J.A. van Voorst Vader
Jachten Kamer
- De heer R. de Waal
Maritieme Kamer
- De heer drs. T. de Waardt
De Ruyter Kamer
- De heer J. van Waesberghe
Vastgoed Kamer
- De heer Th.A. Wajer
Maritieme Kamer
- De heer E.J. Wamsteker
New York Kamer
- De heer drs. M. Wijma
New York Kamer
- De heer ir. M.A. Wijsmuller
De Ruyter Kamer
- De heer O.M. Wilten
Navigator Kamer
- De heer ir. R.P. van Wingerden
Lemsteraken Kamer
- De heer dr. W.M. Witteveen
Den Haag Kamer
- De heer drs. M.J.M. Witteveen
Jachten Kamer
- De heer R.J. Witteveen
New York Kamer
- De heer drs. P.H. ter Woort
Londen Kamer
- De heer R. Wurfbain
Londen Kamer
- De heer drs. C.van Zadelhoff
Lemsteraken Kamer

bijeenkomsten

Voor de participanten van Het Compagnie Fonds zijn in 2018 verschillende bijeenkomsten georganiseerd.

5 april

Heeren van het Pakhuys bijeenkomst - Lezing Martijn Manders

Op donderdag 5 april nam onderzoeksleider van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Martijn Manders ons mee in zijn expeditie van de berging van De Rooswijk. De Rooswijk, gebouwd voor de VOC Kamer Amsterdam, verging op 9 januari 1740 voor de kust van Engeland volgeladen met kisten staafzilver en zilveren munten. Martijn en zijn team zijn al maanden bezig het schip en de belading te bergen.

10 maart

rondgang TEFAF

Op de derde dag van de TEFAF in Maastricht is in twee kleine groepen een rondgang gemaakt over de beursvloer, onder leiding van onze senior conservator Jeroen van der Vliet en directeur Museale Zaken Vera Carasso. Tijdens deze rondgang werd ook stilgestaan bij één van de topstukken op de TEFAF; een Chinees Famille Noir beeld van een Afrikaans figuur uit circa 1720, die later door Het Scheepvaartmuseum is aangekocht met steun van o.a. Het Compagnie Fonds.

15 mei

ALV & Lezing – Tromp blijft thuis

Exclusief voor de leden van de Vereniging en participanten van Het Compagnie Fonds was aan de vooravond van diens restauratie het portret van luitenant-admiraal Cornelis Tromp (1629-1691) te zien. Het schilderij is aangekocht met steun van het Mondriaan Fonds, Het Compagnie Fonds, en de Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum. Het bestaan van het portret werd altijd vermoed, maar voor lange tijd verloren gewaand. Eind 2017 is het schilderij ontdekt bij een particuliere eigenaar in Portugal. Het schilderij wordt in 2019 in de nieuwe tentoonstelling *Republiek aan Zee* gepresenteerd.

6 t/m 8 juni

Heeren XVII Cup – Bermuda

De 10e editie van de Heeren XVII Cup werd dit jaar gehouden in het mooie en zonnige Bermuda met een leuk en actief programma. Twee prachtige dagen op het water, werden gevolgd door welverdiende cocktails en een fantastisch diner op het buitenterras van de Royal Bermuda Yacht Club. Daar werd de Heeren XVII Cup uitgereikt door Manfred Schepers, voorzitter Het Compagnie Fonds, aan Thom Dijkman, kapitein van team Amsterdam. Zij wisten de Cup dit jaar weer te heroveren.

30 juni ontvangst Volvo Ocean Race finish Scheveningen

De Volvo Ocean Race is de langste en zwaarste zeilrace ter wereld. Eind juni eindigde de 13^e editie van deze legendarische race voor het eerst in de historie in Nederland. De participanten van Het Compagnie Fonds waren uitgenodigd om dit van dichtbij mee te maken tijdens een ontvangst in de prachtige, zonovergoten Beach Lounge, waar zij de laatste In-Port Race van dichtbij hebben mogen aanschouwen.

8 september opening MS Oranje | koers gewijzigd

Precies 80 jaar na de tewaterlating van de Oranje – het grootste en snelste pasagiersschip van zijn tijd – werd de tentoonstelling *ms Oranje | Koers gewijzigd* geopend op zaterdag 8 september 2018. Het schip spreekt door zijn iconische status en zijn veelbewogen geschiedenis nog altijd tot de verbeelding en de tentoonstelling belicht zowel de biografie van het schip als persoonlijke verhalen van gerepatrieerden. Tegelijkertijd opende de tentoonstelling *Sea of Tranquillity* van kunstenaar Hans Op de Beeck, over een imaginair, mysterieus en decadent cruiseschip.

10 oktober Heeren van het Pakhuys bijeenkomst – Carolijn Brouwer & Annemieke Bes

Tijdens de tweede Heeren van het Pakhuys-lezing waren de zeilsters Annemieke Bes en Carolijn Brouwer uitgenodigd in het museum. Zij deden gezamenlijk en exclusief voor de participanten van Het Compagnie Fonds hun verhaal over de ontberingen, het winnen van de race, maar ook het verlies van een teamgenoot in de Volvo Ocean Race 2017-2018. Carolijn schreef deze editie geschiedenis door als eerste vrouw ooit de Volvo Ocean Race te winnen. Voor aanvang van de lezing heeft Pieter Heerema het model van zijn zeilboot *No Way Back*, waarmee hij de Vendée Globe heeft gezeild, onthuld en geschonken aan Het Scheepvaartmuseum.

19 november jaardiner

Op maandag 19 november vond de feestelijke, tiende editie van Het Jaardiner plaats. Voor dit jubileum namen wij een kijkje achter gesloten deuren. In de zalen die vanaf mei 2019 *De Hoofdgalerij* zullen vormen, werd een bijzondere en intieme setting gecreëerd. Hier werden de participanten van Het Compagnie Fonds als eerste deelgenoot gemaakt van de nieuwe koers van Het Scheepvaartmuseum: “Water verbindt Werelden”.

15 december museumsymposium

Deze middag stond in het teken van het 27e Jaarboek van de Vereeniging. Een bijzondere lezing werd gegeven door Prof. Dr. Louis Sicking over het oudste Nederlandse scheepsmodel, uit circa 1560. Als Dr. Ernst Crone Fellow en tevens auteur van het Jaarboek heeft Sicking het model uitvoerig bestudeerd. Verschillende sprekers zoals Dr. Katrien Keune en Drs. Suzan Meijer deelden onderzoeksresultaten vanuit hun eigen expertise.

Kamerbijeenkomsten

De **Londense Kamer** van Het Compagnie Fonds is in 2018 twee keer bijeen gekomen in de Royal Ocean Racing Club. De eerste keer op 27 februari waar Annemarie Scholte een voordracht hield over de geschiedenis van de America's Cup. Vervolgens hield op 26 november de Britse maritiem historicus Andrew Lambert een lezing over de Nederlandse/Engelse zeeslagen en vergeleek deze met de huidige Brexit.

Op 5 september heeft de **Bouw & Cultuur Kamer** hun jaarlijkse diner genoten in de Admiraliteitskamer van Het Scheepvaartmuseum. Deze avond heeft Sybilla Dekker officieel afscheid genomen van haar rol als Dame XVII van de Bouw & Cultuur Kamer. Hierna volgde een rondleiding door de nieuwe tentoonstelling *ms Oranje | koers gewijzigd* met een afsluitende borrel.

De participanten van de **Maritieme en Jachten Kamer** hebben op 24 oktober een bezoek gebracht aan het containerschip *Trica* van de Spliethoff Group in Antwerpen. Participant Herman Spliethoff heeft een introductie verzorgd over de mondiale markt en ontwikkelingen in de scheepvaart en de geschiedenis van de Spliethoff Group, alvorens we een rondleiding kregen over het schip. Hierna hebben we een prettige en smaakvolle lunch genoten bij restaurant Het Pomphuis.

Pakhuys lezing Annemieke Bes en Carolijn Brouwer (oktober 2018)

gastschip Clean2Antarctica naast
Het Scheepvaartmuseum tijdens
Uitmarkt 2018

nieuws vanuit het museum

Het Scheepvaartmuseum heeft in 2018 een aangescherpte missie geformuleerd: *“Het Scheepvaartmuseum laat zien hoe sterk de maritieme wereld en de samenleving verbonden zijn en specifiek welke impact dit heeft op het leven van zoveel individuen.”* Deze nieuwe missie van Het Scheepvaartmuseum sluit aan bij het motto **Water verbindt werelden** en is de uitrol van de nieuwe strategie in 2019 waarin het museum zich nog meer als kennisinstituut wil positioneren met de nadruk op de collectie, onderzoek en het gebouw.

Het Scheepvaartmuseum trok in 2018 in totaal 354.600 bezoekers (inclusief evenementen). Het aantal reguliere museumbezoekers van 328.699 is ten opzichte van 2017 afgenomen. Deze afname is grotendeels te herleiden naar het verschil in de bijna 28.000 Uitmarktbezoekers die in 2017 gratis het museum konden bezoeken. De verhouding in bezoekers is gewijzigd; de doelgroep cultuurliefhebbers is gegroeid met 4%, evenals het percentage buitenlandse bezoekers. Het bezoek vanuit de doelgroep gezinnen is gedaald met 10%, maar vormt nog steeds 25% van het totaalbezoek.

De algemene waardering in 2018 blijft met 8,3 onverminderd hoog en is in lijn met de waardering in 2016 en 2017.

tentoonstellingen

Het museum organiseerde in 2018 een aantal succesvolle tijdelijke tentoonstellingen en activiteiten.

Fixed Flow | Sjoerd Knibbeler

In het voorjaar van 2018 was *Fixed Flow* van Sjoerd Knibbeler te zien; een artistiek experiment geïnspireerd op wetenschappelijke methodes om de zeewaardigheid van nieuwe schepen te testen. *Fixed Flow* is een installatie met fotogrammen, een waterbassin, scheepsmodellen en een documentairefilm.

Ms Oranje | koers gewijzigd

De tentoonstelling *ms Oranje | koers gewijzigd*, over het iconische passagiersschip de Oranje ontving vanaf de opening op 8 september tot eind 2018 72.000 bezoekers. Naast het schip staan persoonlijke verhalen centraal van de gerepatrieerden vanuit Nederlands-Indië. De tentoonstelling loopt tot half juli 2019.

Sea of Tranquillity | Hans Op de Beeck

Tevens opende op 8 september de tentoonstelling *Sea of Tranquillity* van de internationaal gerenommeerde kunstenaar Hans Op de Beeck over een mythisch en fictief cruiseschip. De inzet van beeldend kunstenaars en vormgevers om te reflecteren op de collectie en de tentoonstellingen is onderdeel van de nieuwe koers van het museum.

World Press Photo

Een selectie uit de World Press Photo tentoonstelling was van 24 juli t/m 4 september gratis te bewonderen op het Open Plein van Het Scheepvaartmuseum. Voor deze fototentoonstelling werd gekozen voor 82 foto's met als thema natuur en milieu. De tentoonstelling viel samen met de jubileumeditie van de Walvisweken die in het teken stond van duurzaamheid en de bescherming van bedreigde diersoorten.

Activiteiten en programmering

In 2018 heeft het museum nieuwe activiteiten ontwikkeld buiten de muren van het museum zoals aanwezigheid bij het foyerprogramma tijdens *History in Concert* in Tivoli, Utrecht, waarbij musea door heel Nederland samen met bekende muzikanten en schrijvers thema's uit de Nederlandse geschiedenis belichten. Daarnaast gaven conservatoren van Het Scheepvaartmuseum lezingen op de *Tong Tong Fair* op het Malieveld in Den Haag, één van de grootste Indische evenementen ter wereld. Ook leverde het debatprogramma van het Indisch Herinneringscentrum *Gepeperd Verleden* extra bereik op.

Er is een start gemaakt met activiteiten die jaarlijks zullen terugkeren als nieuwe traditie of vast programma. Zo organiseerde het museum in april de eerste officiële opening van het vaarseizoen met aandacht voor een cursus grachtenvaren voor beginners, vaartochten, lezingen en workshops, maar ook met de aanwezigheid van een bijzonder gastschip voor mindervaliden van de stichting *SailWise*.

Dit werd gecombineerd met de jaarlijkse open dag van *Expeditie Oosterdok*, een internationaal, vernieuwend stadskwartier rondom waar inmiddels 44 culturele instellingen en bedrijven bij zijn aangesloten.

In het afsluitende weekend van de *Nationale Museumweek* ontvingen wij op zondagavond veelal jonge bezoekers die op de beats van rapper Sevn Alias onze pronkstukken leerden kennen.

Het museum biedt vanaf 2018 een kleinschalig prikkelarm museumbezoek aan voor families met kinderen met autisme. Na een pilotperiode en een expertmeeting is het *autismevriendelijk museumbezoek* met veel succes opgenomen in de vast terugkerende publieksprogrammering.

Voor de vijfde maal op rij werd dit jaar het startschot gegeven voor de *Walvisweken*. Deze jubileumeditie stond in het teken van duurzaamheid; het beschermen van de walvis en het belang van schone oceanen. Tijdens de Walvisweken leerden jong en oud van alles over de walvis en het belang van een schone, plasticvrije leefomgeving. Voor de Walvisweken werkt Het Scheepvaartmuseum samen met het Wereld Natuur Fonds, Ecomare, Museum Kaap Skil, Zaans Museum, Museum In 't Houten Huis, SOS Dolfijn en Plastic Whale.

De bijzondere samenwerking met uitgeverij Rubinstein voor de eigen uitgave van het Gouden Boekje 'De Koning gaat uit varen' heeft in 2018 geresulteerd in een succesvol Paasweekendprogramma rondom het nieuwe kinderboek *'Het Muizenhuis – de haven'*. Het muizenhuisfestival trok maar liefst 5.000 jonge enthousiaste bezoekertjes.

Collectieverwerving

In 2018 zijn twee belangrijke aankopen gedaan die de collectie substantieel versterkt hebben.

Het eerste is een groot portret, geschilderd door Ferdinand Bol. Op het werk staat admiraal Cornelis Tromp afgebeeld

met naast hem een bediende van Afrikaanse herkomst. Door de aankoop van dit schilderij kan Het Scheepvaartmuseum ook de keerzijde van de economische welvaart laten zien, die zich voltrok onder koloniale overheersing, geweld en slavernij. De thematiek van het schilderij draagt bij aan bewustwording en het kijken naar de geschiedenis vanuit verschillende perspectieven.

Ook de tweede aankoop sluit aan bij dit onderwerp. Het is een Chinees beeld, gemaakt op bestelling door een rijke Europeaan en het beeldt een Afrikaanse man uit. Dit bijzondere porseleinen beeld uitgevoerd in de famille noire-techniek is gemaakt rond 1720. De Chinese modelleur had hoogstwaarschijnlijk nog nooit een Afrikaanse man gezien; hij is afgebeeld met stereotype kenmerken en slavenbanden om zijn nek en handen. Aan de andere kant straalt hij een trots en vrolijkheid uit. Hij staat op een lotusblad, in de stijl zoals Boeddha in China afgebeeld zou worden. Beide objecten plaatsen de vaak overbelichte succesverhalen uit onze maritieme geschiedenis in een genuanceerder perspectief. Dit sluit aan bij het collectiebeleid van Het Scheepvaartmuseum, dat steeds meer gaat over beeldvorming over andere culturen.

Verder verwierf Het Scheepvaartmuseum in 2018 twee series van fotograaf Dolph Kessler; *'the Wave'* en *'De Noordzee rond'*. The Wave is een portret van de zee, waarbij op de foto's van Dolph Kessler de kijker de zee ervaart op een veilige afstand. The Wave wordt naar verwachting in 2020 tentoongesteld in het museum.

Collectiebeheer en registratie

Voor de periode 2017-2020 zijn in het collectieplan de volgende beleidsprioriteiten vastgesteld; het vergroten van de toegankelijkheid van de eigen collectie; het intensiveren van de zichtbaarheid van de collectie en het stimuleren en borgen van de kennisfunctie. Naast de reguliere erfgoedinspectie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW), werkt het museum samen met de auditcommissie van de Vereeniging

Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum. In 2018 zijn er verbeterlagen gemaakt op het gebied van depotzorg, preventieve conservering en de monitoring van klimaatomstandigheden. Het intensiveren van de zichtbaarheid van de collectie krijgt meer vorm door het digitaal delen van kennis en collecties. Voor de fotografie en registratie van de deelcollectie vaartuigen in het depot in Hoogwoud is in 2018 een pilotproject uitgevoerd; er zijn ruim 1300 opnames gemaakt van de vaartuigen, scheepsbouw-gereedschap, onderdelen van tuigage etc.

Kenniscentrum en fellowships

De doelstelling van het kenniscentrum van Het Scheepvaartmuseum is het stimuleren van maritiem-historisch onderzoek, onder meer door het online beschikbaar stellen en wetenschappelijk verrijken van de collectie-informatie. In een nieuw vastgelegde organisatiestructuur speelt het kenniscentrum binnen Het Scheepvaartmuseum een grote rol. Senior conservator Jeroen van der Vliet is verantwoordelijk voor het maritiem kenniscentrum en de werving, selectie en begeleiding van de fellows.

In het kalenderjaar 2018 waren maar liefst vijf fellows actief in Het Scheepvaartmuseum. Zij hebben o.a. onderzoek gedaan naar een 17de-eeuwse familieportret door Dirck Dircksz. van Santvoort, de reparatie uit Nederlands-Indie aan boord van ms Oranje en spiegelgevechten en hun verbeelding in de maritieme kunst. De onderzoeksresultaten werden gepresenteerd in verschillende artikelen en in bijdragen aan tentoonstellingscatalogi en het jaarboek van het museum. Alle fellows presenteerden hun onderzoek tijdens de goed bezochte fellowshipsmiddag op 23 februari 2018.

Dankzij een genereuze bijdrage van Stichting Het Meyjes Fonds kan het museum ook een nieuwe wetenschappelijk onderzoeker aanstellen. De Meyjes wetenschappelijk onderzoeker gaat zich vanaf 2019 richten op de Amsterdamse (houten) scheepsbouw en plaatst deze in een landelijke en internationale context.

